

Wykonywanie przez zastawnika prawa głosu z udziałów obciążonych zastawem rejestrowym

Sposób wykonywania przez zastawnika prawa głosu z zastawionych udziałów nie został uregulowany w polskim systemie prawnym¹. W ustawie znajdziemy jedynie potwierdzenie, że takie uprawnienie zastawnikowi może przysługiwać, o ile umowa spółki tak stanowi. Ogólny charakter przepisów powoduje konieczność ich wnikliwej wykładni w celu ustalenia, jak wierzyciel zabezpieczony zastawem rejestrowym na udziałach w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością może korzystać z praw korporacyjnych przysługujących wspólnikowi.

PAWEŁ BARTOSIEWICZ
EWA TKACZUK

Zastaw rejestrowy na udziałach w spółce będącej kredytobiorcą to jedno z typowych zabezpieczeń spłaty finansowania bankowego. Powszechną praktyką rynkową jest zastawianie udziałów obejmujących cały kapitał zakładowy spółki celowej (ang. *special purpose vehicle*) powołanej do wykonania finansowanego projektu. W wielu przypadkach zastaw rejestrowy na udziałach w spółce kredytobiorcy, wraz z możliwością jego realizacji w trybie pozasądowym, stanowi istotny element struktury zabezpieczeń spłaty kredytów budowlanych i inwestycyjnych². Taki zastaw w swoim założeniu umożliwia bowiem bankowi zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym m.in. z niewłaściwym oddziaływaniem przez wspólnika na sprawy kredytobiorcy³. Osiąga się to przede wszystkim dzięki zastrzeżeniu w umowie zastawu możliwości zaspokojenia się banku przez przejęcie zastawionych udziałów na własność, jak i postanowienia umowne dotyczące sposobu wykonywania przez zastawnika prawa głosu z zastawionych udziałów.

¹ R. Makowski, *Umowa zastawu w związku z wykonywaniem prawa głosu przez zastawnika z udziału*, Przegląd Prawa Handlowego 2017, nr 11, s. 50.

² Por. P. Bartosiewicz, I. Ciszynska, *Przejęcie na własność udziałów w spółce z o.o. obciążonych zastawem rejestrowym a ograniczenie obrotu udziałami w umowie spółki*, Monitor Prawa Bankowego 2018, nr 10, s. 85-86.

³ Zob. P. Wood, *The Law and Practice of International Finance: University edition*, Londyn 2008, s. 49.